

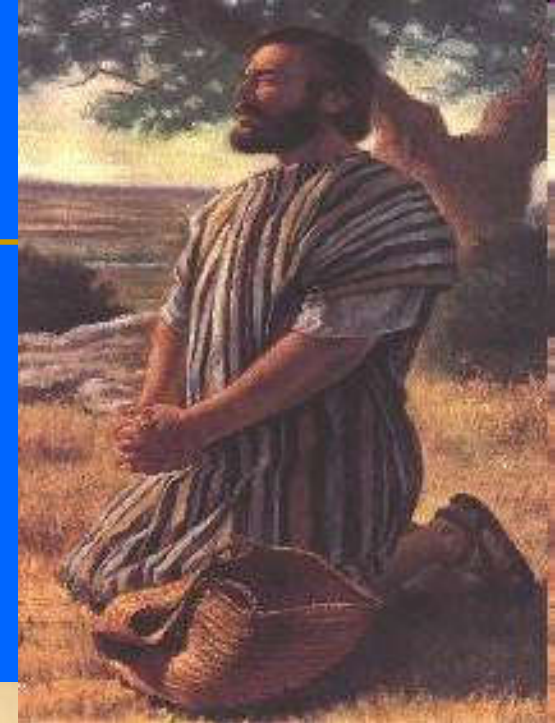
Biblijska teologija 2
amdg.eu/fer-bt2
bibteo@fer.hr

Obraćenje u Bibliji

Izabrane slike:

Jakov (Post 35,1-15)

Zakej (Lk 19,1-10)

Biblijska teologija 2

FER, utorkom 17:15, bibteo@fer.hr

doc. dr. sc. Niko Bilić SJ

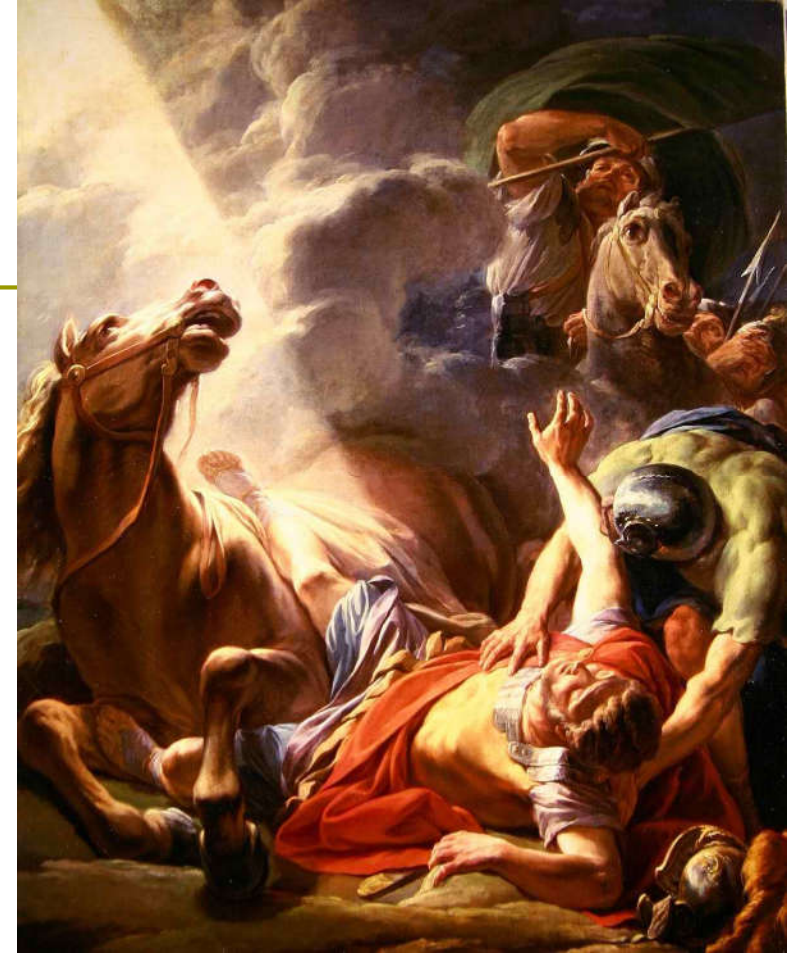
Tanja Lakić, mag. theol.

<https://amdg.eu/fer-bt2>

Poziv

- **μετανοεῖτε (Mt 3,2; 4,17 usp. Mk 1,15)**
- **grč. “Obratite se!” – Krstitelj, Isus**
 - **Upozorenje Kajinu u Post 4,7:**
 - **Još se možeš oprijeti grijehu – sloboda**
- **Pavao – obraćenik ide u Damask**
- **U Damasku (Dj 9,20):**
- **“Isus je Sin Božji”**
 - **Dvostruki poziv npr. Post 22,11 i Lk 10,41**
- **Abrahame (2x), Marta (2x)**

Pouka

- **Iskusni Mojsije u Izl 34:**
- **Uči o milosrđu, priznaje svoj grijeh, sjaji mu lice**
 - **Iliji u 1 Kr 19,15; Jonino iskustvo u Jon 4:**
- **Iliji: “Vrati se” (1 Kr 19,15);**
- **Jonina emocionalna promjena radi uvida (Jon 4,6)**
 - **Međusobno “obraćenje” (Zah 1,3; Mal 3,7; usp. Tob 13,6):**
- **“Vratite se k meni i ja ću se vratiti k vama”**

Obraćenje – Veliki povratak

**Praotac Jakov opet u domovini
(Post 35,1-15)**

שוב *šûb* – *vratiti se, obratiti se*

Povratak (35,1-8)

- Jakovljev susret s Bogom u Post 35,1.9:
- Objavio se = Bog se “daje vidjeti”
 - Procjena Jakovljeva puta u **35,1.7**:
- Bijeg! (יהוה v1, Jakov v7), “dan tjeskobe” (v3)
 - Jakov u domovini (Post 35,6)?
 - “Betel” (usp. Post 28,19)
 - Nakon tuđine (c29-31) i pomirenja (c33)
 - Čiji nalog za povratak **35,1**?
- sluša *Božji* glas: “Uziđi!” 35,1 (usp. 31,13; 32,10)
 - ⇔ **27,8.13.43**
 - Majka: “Poslušaj moj glas!”
 - Umire majčina dadilja (**35,8**)

Ispunjen zavjet

- Bog ispunio obećanje (Post 35,3) iz 28,15?
- **Jakov: “Sa mnom na putu” 35,3 (31,5)**
 - “s tobom” (28,15) ⇔ “ako” (v20)
- **Gospodar na čelu zajednice (35,2.6)**
 - Jakovljeva obitelj: “dom” (v2), “puk” (v6)
 - *Zapovijed u 35,2:*
- **“odbacite tuđe bogove” (v2) (A)**
 - *Koju zapovijed iz v1 Jakov izvršava u v7?*
- **Gradi žrtvenik (v7 usp. v3) (B) ← “načini žrtvenik!” (v1)**
- **Ispunja zavjet iz Post 28,20s (A+B) ← “יהוה” će biti moj Bog”**

Nova objava (35,9-15)

- Što Bog potvrđuje u Post 35,9.10?
- Blagoslov (v9 usp. 32,29) -----*stvaranje!*
 - Ne prijevarom (Post 27), ni bitkom (Post 32)
- Novo *ime* (v10 usp. 32,30) -----*stvaranje!*
 - יִשְׂרָאֵל *jiśra'el* “borit će se Bog” (usp. 32,29)
 - “Kako ti je ime?” (32,28)
 - ⇔ “Ja sam Ezav” (27,19 usp. v24)
- Bog otkriva ime: El Šadaj (35,11)
 - “Bog Svesilni” (KS), “Svemoćni” (Š.)
 - *Značenje kod Jakova* (usp. 32,20: ⇔ Ne smiješ pitati
- *ima moć okrenuti na dobro*

Jakov – nov čovjek

- Spreman za prvu zapovijed u Post **35,11**:
 - usp. Post 1,28; 9,1 – *blagoslov!*
- “Budi plodan i rasti!” (35,11)
 - Nov pristup Božjoj objavi u **v11s**:
- mnoštvo (לְהָאֵל qāhāl ~ Crkva) naroda, kraljevi (v11)
- zemlja (v12)
 - ⇔ kruha, ruha, siguran put (28,20)
- Prinosi žrtvu = pristanak (**v14**)
 - Zemlja Abrahamu i Izaku (v12): Bog otaca – pomirenje
- Jakov *daje ime* (v15 usp. v7; 28,17): Bet-El

Obračenje – spasonosan susret s Kristom

**Zakej postaje novi čovjek
(Lk 19,1-10)**

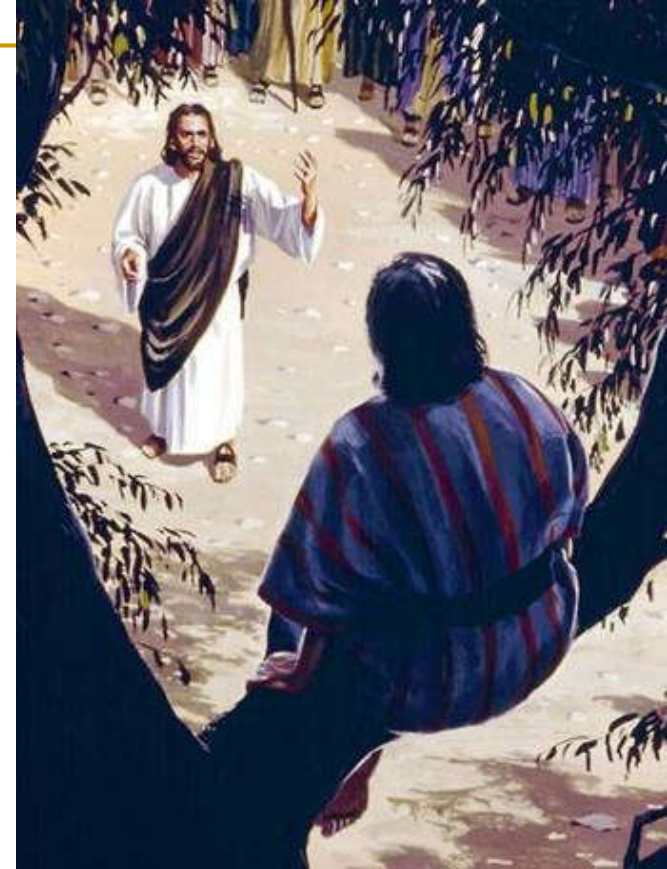
Dobrostojeći administrativac

- ❑ Jerihon prvi osvojeni grad (usp. Jš 2.6)
 - ❑ Zakejeva služba (Lk 19,2):
 - Nad-carinik (*ἀρχιτελώνες*)
 - ❑ Nasuprot mnoštvu (*ὄχλος* v3)
 - Stas: *μικρός mikros* (v3)
 - niska stasa (KS) maloga rasta (Š)
 - ❑ Bogat (v2) – nije mu dovoljno
 - ❑ Kakav je Zakej (v7.10)?
 - svi: “grješnik” (v7)
 - Isus (v10): “izgubljen” = “propao” (*ἀπόλλυμι* v10)
- ❑ Zakejev postupak u v4?
 - Točno proračunao put – dovitljiv (v4)
 - Uglednik *trči*, *penje se* na drvo (v4)

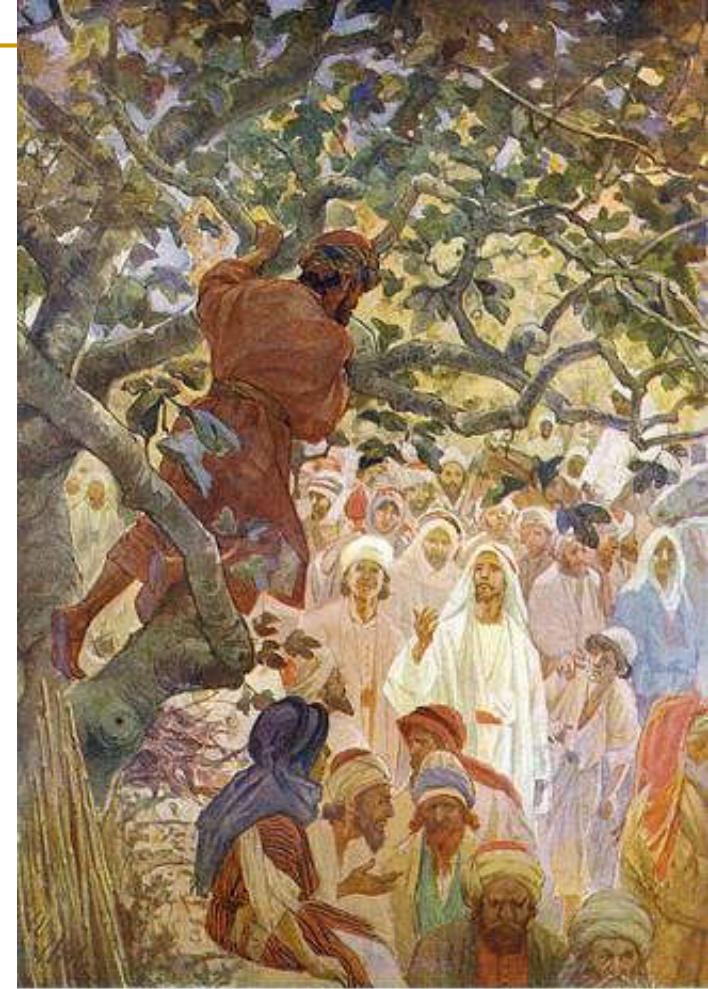
Pred Kristovim pogledom

- ❑ Tko koga gleda (Lk 19,5)?
- Neproračunat Isusov pogled (v5)
- + poziv imenom (v5)
 - ❑ ne samo imenom u Pismu (v1.8)
 - ❑ *Sveto traženje Zakejevo u v3:*
- 1) želio *vidjeti* Isusa tko je (ζητέω “tražio”)
 - ❑ ⇔ *Posjet iznad očekivanja (v5)*
- δεῖ “treba” (v5) = Očeva volja
 - ❑ *Isusovo traženje u v10:*
- 2) traži izgubljeno (ζητέω v10)
 - ❑ *Dvostruko traženje (v3.10)*

Djela govore

- ❑ Kakav je Zakej (Lk 19,5s)?
- “brzo siđi!” (v5) – “brzo siđe” (v6)
 - ❑ = poslušan
 - ❑ Prema Kristu (v6.8)?
- “Prima ga sav radostan” (v6)
- “Gospodine!” (v8)
 - ❑ Vlastita odluka u v8?
- = κύριος יהוה (v8)
 - ❑ = gostoljubiv, priznaje autoritet
- “polovicu dajem siromasima” (v8)
 - ❑ = velikodušan

Zacchaeus In The Sycamore Tree by William Hole

Abrahamov sin

- Je li bio prevarant (Lk 19,8)?
- “εἰ – ako” (v8) = živa savjest
- **Vraća četverostruko (v8)**
 - 2x više od propisa (Izl 22,3.6.8)
 - Susret s Kristom vodi u susret bližnjemu
- **Ne otpisan, nego Božji**
- **Abrahamov sin: Izak (v9)**
 - *Izgubljeni* je spašen
 - Među Abrahamovom djecom
- Tko je došao?
- “Spasenje došlo u kuću” (v9)
- = Isus došao (v5)

